

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

Právní akademie a Vyšší odborná škola právní, s. r. o.

Dr. Milady Horákové 60, 460 06 Liberec

600 010 546

Zřizovatelé: Ing. Josef Honzejek, Ječná 486, 460 05 Liberec 15

Ing. Marcela Medková, Májová 249, 463 11 Liberec 30

Školský úřad, Masarykova 18, 460 31 Liberec 1

Termín konání orientační inspekce: 6. - 8. prosince 1999

Čj.	084 05/00-3200
Signatura	oh4zt305

Vzhledem k tomu, že ve školním roce 1998/99 proběhla ve škole komplexní inspekce, která sledovala činnost Vyšší odborné školy právní, zaměřila se orientační inspekce na průběh vzdělávání ve vybraných předmětech čtyřletého studijního oboru 68-41-M Obecně právní činnost (JKOV 68-99-6/02 Právní činnost) a ve vztahu ke sledovaným předmětům posoudila řízení školy.

Hodnocení vychází z hospitační činnosti a jejich výsledků, vyhodnocení všech podkladových materiálů, z rozhovoru s pracovníky školy, prohlídky prostor školy a studia vybrané povinné a další vedené dokumentace.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka předmětu český jazyk a literatura byla sledována ve druhém a třetím ročníku u dvou odborně i pedagogicky způsobilých vyučujících. Tematicky učivo odpovídalo učebním osnovám, časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem. Kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, stanovené výukové cíle odpovídají schválenému vzdělávacímu programu.

Výuka probíhá v dobře esteticky i účelně vybavených učebnách. Didaktická technika není jejich součástí, ale vyučující si ji do hodin přinášejí a využívají. Pro práci s literárním textem mají žáci k dispozici čítanku, která však není důsledně vyžadována. Jazykové učivo jim vyučující diktuje, procvičováno je prostřednictvím namnožených textů. Pravidla českého pravopisu jsou k dispozici u vyučujících. Namátkově vybrané písemné slohové práce byly pečlivě opravené, stejná pozornost byla věnována i přípravě otázek k ústní části maturitní zkoušky. Slovní hodnocení písemných maturitních prací z českého jazyka postrádalo dostatečné rozlišení jejich úrovně gramatické, stylistické a naplnění odpovídajícího slohového útvaru.

Všechny sledované hodiny byly literární a jejich struktura odpovídala stanoveným výukovým cílům. Opakování probíhalo frontálně ústní i písemnou formou. Stanovený k písemnému opakování byl příliš dlouhý, organizační pokyny nebyly jasné a přesné.

Výuka na sebe navazovala, studenti aktivně spolupracovali a uplatňovali svůj názor, který vyučující věcně a odborně korigovala. Mezipředmětové vztahy byly využity. Ve třetím ročníku byly střídány typy samostatné práce studentů (referát, práce s literárním textem, práce s časopisem ve dvojicích), účelně byla využita didaktická technika, pracovalo se s různými zdroji informací. Žáci byli motivováni i v průběhu hodiny při prověřování výchozích znalostí a dovedností a byla jim poskytována pomoc při řešení dílčích úkolů. Hodnocení žáků obsahovalo zpětnou vazbu a byl dán prostor k sebekontrolě. V žádné ze sledovaných hodin se ale nepodařilo naplánovaný obsah učiva uzavřít a zopakovat.

Verbální komunikace vyučujících byla dobrá, dohodnutá pravidla jednání a chování respektovaná. Žáci však nedokáží bez problémů zformulovat hlavní myšlenky výkladu do sešitu a je pro ně obtížné rozvíjet vlastní myšlenky v dotazech nebo odpovědích. Je proto nutné více dbát na spisovné vyjadřování, vhodnější formulaci vět a v každé hodině rozvíjet prostor pro samostatné i aktivní učení. Nediktovat studentům hotové formulace, ale vést je technikou samostatného zápisu k aktivnímu zapamatování učiva a ke schopnosti učivo aplikovat.

Výuku českého jazyka a literatury vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnotí ČŠI jako dobrou.

Anglický jazyk

V průběhu inspekční činnosti bylo hospitováno u všech vyučujících v prvním, druhém a třetím ročníku. Podmínka odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku jazyka je splněna u dvou vyučujících, odbornost třetí vyučující podmiňuje odborné způsobilosti nevyhovuje.

Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem. Členění obsahu učiva do výuky jednotlivých skupin žáků (první a druhý cizí jazyk) bere v úvahu současnou skutečnost v cizojazyčném vzdělávání, kdy přichází do školy žáci s nerovnoměrnou úrovní vědomostí i řečových dovedností při praktickém využívání jazykových prostředků.

Koncepce výuky angličtiny teoreticky dělí výuku jazyka na gramatiku, čtení s porozuměním, konverzaci, poslech - fonetiku a respektuje poznávací cíle (reálie). Praktická organizace vyučovacích hodin spočívá v prolínání jednotlivých oblastí a v dostatečné míře směřuje k rozšiřování jazykových prostředků i řečových dovedností.

Škola má pro výuku dostatečné prostorové podmínky. Vyučování jazyka probíhá v kmenových třídách bez specifického vybavení. Učitelé si učební pomůcky přinášejí z kabinetu přímo na vyučovací hodinu. Ve všech hospitovaných skupinách bylo vyučováno podle učebnic řady Criss Cross, které jsou průběžně doplňovány kopírovanými učebními texty. Žáci používají vlastní učebnice, slovníky si mohou půjčit ve školní knihovně.

Řádně připravená výuka, vedená metodikou pro učitele řady Criss Cross, byla ve většině případech učena v angličtině se zaměřením na opakování a procvičení předchozího učiva, s velkým důrazem na překladová cvičení z češtiny do angličtiny. Zadáním hodiny druhého ročníku byla písemná práce (překlad 22 vět, překlad sloves a užitím minulého času a essay). Písemné práce jsou opravovány a domácí úkoly zadávány. Vyjadřovací dovednosti žáků, pro které není angličtina hlavním jazykem, byly slabší, často omezené na jednoslovné odpovědi. Ve třetím ročníku byla účelně použita autentická audio nahrávka a celkově měla tato hodina velmi dobrou úroveň.

Atmosféra všech hospitovaných hodin byla vstřícná, vyučující průběžně sledovali znalosti i dovednosti žáků při opakování i procvičování učiva.

Celkově je výuka anglického jazyka na dobré úrovni, vede žáky k osvojení základních komunikativních dovedností a k rozšíření celkového kulturního rozhledu. Prohlubuje a doplňuje znalosti poskytované jinými vyučovacími předměty.

Německý jazyk

Německý jazyk se vyučuje v souladu se schválenými učebními dokumenty v odpovídající hodinové dotaci pro první i druhý cizí jazyk. Časově tematické plány, jež vyučující vypracovávají, vycházejí z platných učebních osnov a jsou sestaveny podle používaných učebnic.

Výuka probíhá v esteticky a psychohygienicky vyhovujících učebnách a v kinosále, který nemá přirozené osvětlení, je obtížně větratelný a je přes něj jediný přístup do kabinetu učitelů německého jazyka. Počet, charakter a kvalita používané didaktické techniky a pomůcek umožňují plnění schváleného vzdělávacího programu v plném rozsahu. Personální zajištění je na velmi dobré úrovni, dvě vyučující jsou odborně i pedagogicky způsobilé, jedna má pouze odbornou způsobilost.

Zhlédnuté hodiny německého jazyka byly pečlivě připravené, promyšlené z pohledu stanovených výukových cílů. Používané formy a metody práce a výsledná efektivita vzdělávacího procesu se u jednotlivých vyučujících značně odlišovaly. ČŠI viděla obsahově pestré hodiny založené na aktivním využití jazyka, s důrazem na nácvik komunikativních

dovedností a správné výslovnosti, ale i hodiny vedené klasickým způsobem, s výkladem gramatických pravidel a následným procvičením na úlohách z učebnice. Navštívené vyučovací jednotky byly vedeny převážně v německém jazyce, žáci pokynům rozuměli, ale při vlastním vyjadřování měli problémy. V hodině v prvním ročníku byla patrná propracovaná metodika výuky, maximální důslednost vyučující a kvalitní práce s chybou.

Učitelé získávali průběžně během hodin zpětnou vazbu o úrovni znalostí a bezprostředně reagovali na zjištěné nedostatky. V hodinách převažovala pozitivní motivace. Žáci jsou hodnoceni a klasifikováni s dostatečnou frekvencí za písemné i ústní projevy.

Vztahy mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byly založené na vzájemné důvěře a respektu. Neobjevovaly se prvky nežádoucího chování.

Úroveň výuky německého jazyka je celkově dobrá.

Dějepis

Tento předmět je vyučován pouze v prvních a druhých ročnících jedinou vyučující bez odborné způsobilosti.

Byla sledována jedna hodina v prvním ročníku. Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem, sledované učivo tematicky odpovídalo učebním osnovám. Výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení třídy, učivo na sebe navazovalo, ale vzhledem k profilu absolventa školy by mohly být stanovené cíle více zaměřeny do různých oblastí historických právních dokumentů (dekrety, zvykové právo, privilegia, buly, mezinárodní smlouvy).

Kmenová učebna, ve které výuka probíhala, byla vhodně a účelně vybavena. Historická mapa nebyla k dispozici.

Struktura hodiny byla klasicky členěna na část opakovací a výkladovou. Při zkoušení jednoho studenta nebyl ostatními tento čas efektivně využit. Společné opakování stavebního románského slohu bylo sledováno prostřednictvím meotaru, který si vyučující do třídy přinesla a kde byl připraven i zápis k výkladu nové látky.

V následující části hodiny se vyučující snažila pracovat s učebnicí. Část žáků však pouze četla vybrané úseky vztahující se k novému tématu, někteří učebnici neměli. Prostor pro samostatné a aktivní učení nebyl vytvořen. Z fólie meotaru byl pak frontálně reprodukován text zápisu a studenti ho opisovali. Metodou řízeného rozhovoru se vyučující následně snažila učivo aktualizovat, navazovat na probranou látku, motivovat žáky pochvalou. Ověřování získaných znalostí však nevyplývalo z aktivního učení, ale z kladení otázek na základě naformulovaného zápisu. Vyučující poskytovala studentům pomoc tím, že sama na kladené otázky odpovídala, když neprojevovali vlastní aktivitu. Rozvoj komunikativních dovedností byl nahrazen četbou z učebnice a opisováním z fólie. Prostor k diskusi nebyl v dostatečné míře vytvořen, komunikace ze strany žáků vážla.

Verbální komunikace vyučující je na dobré úrovni, psychosociální podmínky výuky jsou pozitivní. U studentů by však měla být rozvíjena schopnost formulovat věty, reagovat na podněty k problematice učiva a vyjadřovat vlastní názor.

Hodinu dějepisu vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnotí ČŠI jako ještě vyhovující.

Matematika

Výuka matematiky probíhá v časových dotacích odpovídajících schválenému učebnímu plánu. Učitelé zpracovávají pro jednotlivé třídy časově tematické plány, které vycházejí z platných učebních osnov, v prvním a druhém ročníku jsou však plánovány pouze dvě písemné kontrolní

práce, přestože jsou předepsány čtyři. Velký obsahový rozsah učiva stanovený učebními osnovami je při dvouhodinové týdenní dotaci obtížně zvladatelný, chybí časový prostor pro důkladné procvičení a fixaci.

Matematika se vyučuje v esteticky upravených kmenových třídách, které jsou vybavené zachovalým nábytkem. Výukové prostory vyhovují psychohygienickým zásadám, pouze v jedné třídě byly nevhodně postavené lavice, takže z některých míst nebylo dobře vidět na tabuli. Vedení školy ještě během návštěvy České školní inspekce (ČŠI) ve škole zajistilo nápravu. V učebnách jsou subjektivně dobré světelné a tepelné podmínky. Materiální zázemí je dostatečné a umožňuje plnění zvoleného vzdělávacího programu. Výuku zajišťují tři vyučující s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

ČŠI hospitovala ve třech hodinách matematiky u všech tří vyučujících. Sledované vyučovací jednotky měly klasickou stavbu, byly vedeny frontálním způsobem bez jakékoliv diferenciací. Úvodní opakovací část hodin byla pouze v jednom případě spojena s hodnocením a klasifikací. Vyučující prováděli kvalitní výklad v logických souvislostech, nabízeli alternativy řešení, avšak při procvičování mnozí žáci měli nedostatky v základní matematické zručnosti, což omezovalo možnost samostatného řešení zadaných úloh. Jednotné úkoly pro všechny žáky nerespektovaly individuální rozdíly v jejich znalostech a schopnostech. V jedné z hodin chyběla názornost při řešení úlohy s tělesem. Vzhledem k obsahové náročnosti probíraného učiva a nízké týdenní hodinové dotaci pro výuku matematiky je nutné zefektivnit vzdělávací proces, diferencovat, zlepšit přípravu učitelů na vyučování (pro rychlou kontrolu samostatné práce mít zadávané příklady vyřešené), zařazovat promyšlenou práci ve skupinách, pravidelně pracovat na posílení matematických dovedností (i v rámci domácí přípravy žáků).

Ve zhlédnutých hodinách učitelé žáky motivovali, snažili se je zapojit do aktivní spolupráce. Průběžně získávali zpětnou vazbu o úrovni znalostí, přesto se neobjevila bezprostřední reakce na zjištěné nedostatky. Z průběhu hodin i z následných rozhovorů vyplynulo, že žákům se zdá matematika příliš obtížná a pro další život nedůležitá a nepotřebná.

Výuka probíhala v příjemné atmosféře, pedagogové velmi dobře verbálně i neverbálně komunikovali. Žáci dostávali prostor pro vyjádření vlastních názorů, případně mohli klást otázky.

Ve výuce matematiky jsou pozitiva a negativa v rovnováze, výuka má dobrou úroveň.

Právo

Předmět vyučují dvě externí vyučující s odbornou způsobilostí a praktickými zkušenostmi. Česká školní inspekce sledovala výuku v pěti vyučovacích jednotkách u obou vyučujících. Výuka probíhala v dobrých podmínkách, psychohygienické zásady byly dodržovány.

Po odborné stránce je možno personální podmínky výuky hodnotit jako vynikající. Stejně tak lze hodnotit i plánování a přípravu výuky, s čímž souvisí i soulad časové dotace předmětu s učebním plánem. Časově tematické rozvržení obsahu předmětu bylo vhodně zvoleno s ohledem na obtížnost právní problematiky se zjevnou snahou vyučujících udržet a prohloubit u žáků zájem o právo. Výukové cíle jednotlivých hodin byly stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy.

Při výuce právní teorie, která je sama o sobě velmi obsáhlá, složitá a nezáživná, ale jejíž součástí je výklad základních právních pojmů, byl u jedné vyučující správně kladen důraz na jejich základní charakteristiku a pochopení jejich významu, což je pro další studium i pro samotnou praxi nezbytné. Velmi kladně lze hodnotit i její výraznou snahu o rozvoj komunikativních dovedností žáků, tak důležitých z hlediska jejich budoucího uplatnění v praxi. Učivo bylo aktualizováno, cizí slova hned objasnována a aktivita studentů podněcována

správně kladenými otázkami. Interakce a komunikace mezi vyučující a žáky byla na velmi dobré úrovni.

Mluvený projev druhé vyučující byl nevýrazný bez důraznějšího rozlišení významných a méně významných faktů. Pro posluchače tím bylo téma nezáživné, měli problémy s udržením pozornosti. Při zadané otázce vyučující nečekala na reakci žáků a sama problém vyřešila. Z toho vyplývala slabší interakce a komunikace mezi vyučující a žáky, menší zájem o předmět a nižší úroveň jejich znalostí.

Ve výuce chyběly praktické pomůcky – učebnice, případně ukázka textu zákona. Doporučená učebnice Základy práva je finančně nákladná a nemají ji všichni žáci. Z tohoto důvodu je učivo diktováno žákům do sešitů. Tato praxe je běžná nejen v prvním, ale i ve vyšších ročnících. Žáci nejsou zvyklí si dělat vlastní poznámky, vyhledávat v textu, není rozvíjena jejich schopnost vyjadřovat se souvisle vlastními slovy k určité problematice. Chybí práce se zákonem a dalšími právními normami - žáci vycházejí jen z diktovaných poznámek.

I přes tento nedostatek byli žáci schopni na základě nabytých vědomostí věcně správně řešit konkrétní případy z praxe.

Výuku práva vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnotí ČŠI jako dobrou.

Personální práce

Byla hospitována jedna hodina u vyučujícího bez odpovídající odborné a pedagogické způsobilosti, který jediný ve škole tento předmět vyučuje.

Hospitovaná hodina probíhala v běžné třídě a měla klasickou stavbu. Po odborné stránce neměl výklad nedostatky, kladně lze hodnotit zejména skutečnost, že vycházel z konkrétní právní normy – zákoníku práce. To je v souladu s časově tematickým plánem předmětu a navíc velmi dobré pro budoucí uplatnění v praxi.

Převážná část hodiny byla vyučována frontálně, každý žák měl před sebou paragrafové znění právní normy a při výkladu s ní pracoval. Vyučující se snažil jednotlivé pojmy a zákonné postupy vysvětlit na názorných příkladech, což pozitivně ovlivňovalo jeho dosti monotónní přednes a podporovalo vnímání probíraného učiva. Učivo ale nebylo dostatečně přehledně strukturováno, žáci se proto orientovali v textu právní normy obtížněji. Učitelem kladené otázky navozovaly pouze jednoslovné odpovědi (tzv. dořeknutí), vlastní aktivita žáků byla malá (spolupracovali čtyři stále stejní žáci). Přes tento nedostatek byla úroveň jejich znalostí ve sledované hodině spíše nadprůměrná.

Ve zhlédnuté hodině byla pozitiva i negativa v rovnováze, celkově byla její kvalita dobrá.

Sociální politika

Výuka sociální politiky byla sledována ve dvou hodinách ve druhém a třetím ročníku u vyučující bez odpovídající odborné způsobilosti, která ve škole tento předmět učí.

Obsah učiva ve zhlédnutých hodinách odpovídal učebním osnovám, ale stanovené výukové cíle hodin byly náročné a příliš teoretické. Od počátku školního roku 1999/2000 do data inspekce se dle zápisů v třídní knize ve druhém ročníku vyučuje monotematicky v různých obměnách problematika zaměstnanosti v České republice i ve světě, což neodpovídá příslušnému časově tematickému plánu předmětu, který schválil ředitel školy. Preference jednoho tématu a navíc vysoké požadavky na faktografické znalosti žáků, nejsou v souladu s celkovým pojetím vyučovacího předmětu a ohrožují plnění stanovených osnov.

Vyučování probíhalo v účelně uspořádaných kmenových třídách. Hodiny byly vedeny frontálně metodou řízeného rozhovoru při opakování, výklad byl kombinován s diktováním zápisu do

sešitů žáků. Vyučující kladla důraz na pamětní zvládnutí učiva. Učivo bylo aktualizováno, aktivitu žáků podporovaly správně kladené otázky a příklady z praxe využité při výpočtech hmotného zabezpečení. Vyučující dbala na pečlivou verbální úroveň svého projevu i na spisovné vyjadřování žáků, objasňovala cizí slova, pomáhala žákům při obtížnějších úkolech. Prostor k procvičování a upevňování učiva byl dostatečný, neboť tematika zaměstnanosti byla v obou hodinách probírána z různých hledisek tzn. obecně teoretického i praktického. Ne všichni žáci se úspěšně zapojovali do výuky, aktivita několika z nich byla pozitivně oceněna klasifikací.

K lepšímu pochopení vztahů a souvislostí chyběly konkrétní podklady v podobě prováděcích předpisů, tiskopisů, nebyly využity ani jiné materiály jako zdroj dalších informací, k výpočtům žáci používali kalkulátory.

Výuku sociální politiky vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnotí ČŠI jako ještě vyhovující, s rizikem monotematického zaměření obsahu učiva a s tím souvisejícími požadavky na znalosti žáků.

Výpočetní technika a informatika

Časová dotace předmětu je v souladu se schváleným vzdělávacím programem, obsah učiva odpovídá stanoveným vzdělávacím cílům. S učební osnovou předmětu vyučující průběžně pracují a upravují ji dle aktuálního materiálně-technického vybavení školy.

Byla sledována výuka ve čtyřech vyučovacích jednotkách u dvou odborně i pedagogicky způsobilých vyučujících, kteří předmět ve škole učí.

Výuka informačních technologií probíhá ve vhodně uspořádaných a dobře vybavených odborných učebnách. Na výuku jsou třídy děleny, každý žák může samostatně pracovat u svého PC. Vybavení pro výuku informačních technologií umožňuje v plném rozsahu splnit cíle vymezené schváleným vzdělávacím programem. Do učeben mají žáci v dostatečné míře přístup i v odpoledních hodinách. Škola investuje do oblasti informačních technologií značné finanční prostředky, připravuje připojení k internetu, který budou moci dle vyjádření ředitele školy využívat i žáci.

Kvalita zhlédnutých hodin měla odlišnou úroveň. V promyšlených a dobře naplánovaných hodinách vyučující jasně a srozumitelně informoval žáky o zadané práci a využíval tabuli k dobře strukturovaným a přehledně napsaným poznámkám. V průběhu hodiny žáci samostatně pracovali s předem připraveným textem, vyučující pozorně sledoval jejich pokroky, reagoval na jejich dotazy, pomáhal překonávat obtížné pasáže.

Ostatní hodiny se vyznačovaly frontální výukou vedenou jednotným tempem pro všechny žáky bez ohledu na jejich výchozí znalosti. Jejich slabinou bylo efektivní využití vyučovacího času. Poměrně náročný cíl a méně promyšlené plánování způsobilo, že většina času byla věnována teoretickému výkladu. Žáci byli pasivními příjemci sdělovaných informací, prostor pro samostatné učení byl malý. V závěru hodin nezbyl čas na dostatečné praktické procvičení probraného učiva a ověření získaných dovedností.

Zhlédnuté hodiny se vyznačovaly dobrou atmosférou. K tomu přispěl klidný a kultivovaný projev vyučujících a respektování osobnosti žáků.

Výuka informačních technologií je ve škole v současné době na dobré úrovni.

Předměty ekonomického charakteru (ekonomie, management a marketing, účetnictví obchodní korespondence, technika administrativy)

Hodinové dotace sledovaných předmětů odpovídaly schválenému vzdělávacímu programu. Vyučující pracují s tematickými plány, jejichž obsah odpovídá schváleným osnovám a které byly v době inspekce dodržovány.

ČŠI navštívila hodiny tří vyučujících bez pedagogické způsobilosti, odbornou způsobilost má jedna z nich, druhá vyučující ukončila druhý ročník studia učitelství techniky administrativy a obchodní korespondence.

Všechny hodiny byl vedeny frontálně a probíhaly v dobrých psychohygienických podmínkách. Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré pro výuku techniky administrativy a obchodní korespondence. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené elektrickými psacími stroji a žáci mají k dispozici dostatek odborné literatury a formulářů, které byly ve zhlédnutých hodinách využívány. Dobré jsou pro teoretické ekonomické předměty, kde výuka probíhá v kmenových učebnách. Ve škole je dostatek didaktické techniky i odborné literatury, která však ve sledovaných hodinách nebyla využita.

Hodiny byly předem připraveny, probíhaly v klidu a přiměřeném tempu, byla v nich respektována žákova osobnost.

V prakticky zaměřených hodinách techniky administrativy, obchodní korespondence a účetnictví žáci pod dohledem vyučujících samostatně plnili zadané úkoly. Dostávali jasné a jednoznačné pokyny, na tabuli byly čitelné a dobře strukturované poznámky, vyučující průběžně sledovali postup žáků a pomáhali jim. Rezervy byly ve využití okamžité zpětné vazby a v práci s chybou, v hodinách obchodní korespondence nejsou žáci zvyklí sami pracovat s doporučenou normou.

Teoreticky zaměřené hodiny měly klasickou strukturu s úvodním opakováním a hodnocením žáků, kde v některých případech chybělo zdůvodnění výsledné klasifikace. Promyšlený řízený rozhovor nebo přednáška byl veden věcně správně a odborně na vyšší. Případné otázky vyučující byly kladeny s ohledem na možnou aplikaci učiva, vhodně byly využívány příklady z praxe. Efektivitu snižovala absence učebnic a následné diktování poznámek v celých větách do sešitů žáků.

Výuka ekonomicky zaměřených předmětů je celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola pracuje dle vlastního vzdělávacího programu schváleného MŠMT ČR dne 12. prosince 1995 pod čj. 26990/95-23. Vzdělávací program je signován MŠMT ČR pouze na titulní straně, která obsahuje název oboru.

Záměrem vedení školy je zpracovat nový projekt, který by vycházel z připravovaných vzdělávacích standardů pro tento typ studia a koncepce státní maturity.

Vzhledem k absenci těchto dokumentů se v současné době snaží obsah schváleného vzdělávacího programu aktualizovat v rámci povolených úprav tak, aby co nejvíce vyhovoval požadavkům současné praxe a ve všeobecně vzdělávacích předmětech se přiblížil osnovám státních škol. Tomuto záměru odpovídá i jasná a reálná představa o zlepšování materiálně-technických podmínek výuky.

Obsahové změny ve sledovaných předmětech vycházejí z doporučení předmětových komisí a připomínek vyučujících, vedení školy reaguje i na připomínky z praxe. Úpravy jsou v konkrétní podobě zachyceny v tematických plánech, schvalovaných ředitelem školy a s výjimkou předmětu sociální práce odrážejí skutečnost. Nabídka volitelných předmětů odpovídá profilu absolventa studia a je specifikována ve formě dvojího zaměření oboru, ze kterého si uchazeči vybírají (zaměření sociální práci nebo ekonomické).

K největším úpravám došlo v obsahu předmětů výpočetní technika a sociální politika. Ve výpočetní technice odrážejí promyšlené a funkční změny současného stavu v oblasti informačních technologií (škola použila za vzor učební osnovu předmětu výpočetní technika pro studijní obor 68-41-N/004 Právní činnost schválenou MŠMT ČR v květnu 1999).

V předmětu sociální politika je situace nepřehledná. Na rozdíl od logicky uspořádaného učiva schválené osnovy došlo k meziročníkovým přesunům řady tematických celků a výraznému monotematickému zaměření obsahu předmětu, které sice schválený vzdělávací program umožňuje, mění se tím však celkové pojetí předmětu. Vzhledem k absenci tematického plánu pro 4. ročník, který se v letošním školním roce nevyučuje, nebylo možno v době inspekce zjistit, zda je učivo předmětu sociální práce rozplánováno tak, aby bylo zajištěno splnění osnov ve stanoveném rozsahu.

Plánování školy je promyšlené a systematické, celkově na dobré úrovni. Slabinou je schvalování úprav osnov, při kterých dochází k přesunům učiva mezi ročníky, pouze prostřednictvím tematických plánů.

Organizování

Organizační struktura školy je funkčně stanovena s ohledem na dvojí typ studia s odlišnou organizací školního roku. Vedení školy předložilo ČŠI kvalitně zpracovanou dokumentaci školy, která jasně vymezuje práva a povinnosti zaměstnanců i žáků školy. Jsou ustaveny a fungují předmětové komise, které se podílejí na koncepci školy. Rozvrh hodin respektuje základní psychohygienické zásady, pouze ve skupině třídy P3A, která má němčinu jako první jazyk, se všechny čtyři hodiny vyučují ve čtvrtek a pátek. Vnitřní i vnější informační tok je jednoduchý a účinný. Pracovníci školy, žáci i jejich zákonní zástupci mají přístup k aktuálním informacím, které jsou utříděné a přehledně uspořádané, mimořádná péče je věnována informování rodičů o průběhu vzdělávání. Ochrana osobních dat je zajištěna. Škola se velmi dobře prezentuje na veřejnosti a je v úzkém kontaktu s praxí, méně se jí dle vlastního vyjádření daří zapojit do života školy rodiče. Dobře zpracovaná výroční zpráva je pro čtenáře aktuálním zdrojem informací a slouží škole do určité míry k sebehodnocení.

Celkově je organizování ve sledované oblasti na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Na operativním řízení školy se podílí celé vedení školy. Systém je propracovaný, písemně podložený a v praxi úspěšně realizovaný. Povinnosti pedagogických a nepedagogických pracovníků jsou jednoznačně stanoveny pracovním řádem a pracovními náplněmi, které jsou rozpracované pro jednotlivá pracovní zařazení (např. ředitel, zástupce ředitele, učitel, třídní učitel, zastupující třídní učitel, vedoucí předmětové komise, správce učebny).

Škola vytváří podmínky pro další vzdělávání učitelů, podporuje účast na odborných seminářích i další formy studia, pedagogy hmotně stimuluje.

Ředitel školy má vypracovaná kritéria pro stanovení odměn, jejichž výši každý měsíc ve spolupráci se zástupci upravuje. Pracovníci jsou s hodnocením a následným oceněním prokazatelně seznamováni.

Vedení a motivování pracovníků má systém a je efektivní. ČŠI hodnotí tuto část řízení školy jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má promyšlený systém v kontrolní činnosti v oblasti výchovně-vzdělávací a provozně-hospodářské. Jednotlivé materiály věnované kontrole obsahují nejen úkoly, ale i termíny a zodpovědné pracovníky.

Hospitační činnost realizuje podle plánu nejen ředitel se svými zástupci, ale také někteří vedoucí předmětových komisí (hlavně v cizích jazycích). V případě zjištění nedostatků jsou přijímána opatření a následuje další kontrola ke zhodnocení jejich účinnosti. Učitelé jsou se závěry hospitací prokazatelně seznamováni. V prvních dvou měsících tohoto školního roku byla kontrolní činnost zaměřena na dodržování pracovní kázně pedagogických pracovníků včetně dodržování časového limitu stanoveného pro vyučovací jednotku. V průběhu listopadu až ledna budou dle vedení školy prováděny hospitace u jednotlivých učitelů se zaměřením na soulad probírané látky s časově tematickými plány. V době pobytu ČŠI ve škole byl tento bod plánu již částečně realizován.

Škola se kromě sondy Maturant nezapojuje do žádného testování znalostí žáků, ani nevyužívá vlastní evaluační nástroje.

Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou na velmi dobré úrovni, škola má rezervy v systému hodnocení úrovně výsledků učení žáků.

Hodnocení kvality řízení

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je kvalita řízení ve sledovaných oblastech na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 33 411/98-21 ze dne 3. prosince 1998
- učební dokumenty studijního oboru 68-99-6/02 Právní činnost schválené MŠMT ČR dne 12. prosince 1995 pod čj. 26990/95-23
- tematické plány hospitovaných předmětů
- třídní knihy hospitovaných tříd
- rozvrh hodin
- vnitřní řád školy
- klasifikační řád školy
- vybrané písemné práce a písemné maturitní práce žáků z českého jazyka
- výroční zpráva za školní rok 1998/1999
- personální dokumentace

ZÁVĚR

Na základě zjištěných skutečností vymezuje Česká školní inspekce tyto výrazné klady a nedostatky.

Klady:

- Od minulé inspekční návštěvy se výrazně zlepšila čistota a estetická úroveň prostředí školy.
- Odpovídající pozornost je věnována aktualizaci vzdělávacího programu školy.
- Zvýšila se frekvence hospitační činnosti vedoucích pracovníků školy.
- Škola se snaží doplňovat materiálně-technické vybavení hlavně v oblasti výpočetní techniky.
- V hodinách českého jazyka byla efektivně využívána didaktická technika.

Nedostatky:

- Převládá faktografické pojetí učiva.
- Komunikativní dovednosti žáků nejsou rozvíjeny v míře odpovídající profilu absolventa školy.
- V hodinách odborných předmětů nejsou v dostatečné míře využívány informační zdroje (učebnice, právní normy).
- Poznámky do sešitů žáků jsou i ve vyšších ročnících diktovány, žáci nejsou vedeni k samostatné práci s textem.
- Zásahy do osnov předmětu personální práce.

Česká školní inspekce konstatuje pozitivní vývoj v činnosti školy hlavně v oblasti řízení, které je na velmi dobré úrovni.

Výchovně vzdělávací činnost školy má určité rezervy, a je v současné době ve sledované oblasti celkově na dobré úrovni - zjištěná pozitiva a negativa jsou v rovnováze.

Doporučení:

- Věnovat zvýšenou pozornost a poskytovat metodickou pomoc vyučujícím bez odborné nebo pedagogické způsobilosti.
- Vést pedagogy k využívání efektivních metod výuky využívajících aktivní přístup žáků.
- Zaměřit se na rozvíjení komunikativních dovedností žáků.
- Zpřístupnit žákům další informační zdroje a systematicky je učit s nimi pracovat.
- Projednat prokazatelným způsobem úpravy osnov předmětu sociální politika s kompetentními orgány.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Kateřina Nováková	Nováková v. r.
Členové týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	Hanwaldová v. r.
	PaedDr. Jana Langerová	Langerová v. r.
	Ing. Varja Paučková	Paučková v. r.

Externí spolupracovnice Mgr. Ivana Bryndová

V Liberci dne 10. ledna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:28. ledna 2000.....

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Ing. Josef Honzejek v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	18. února 2000	Robert Gamba v. r.
Zřizovatel	28. ledna 2000	084 05/00-3200
Rada školy	----	----

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	nebyly podány

